

Pr- 355/2010

SPRAWOZDANIE

STAN DEMORALIZACJI i PRZESTĘPCZOŚCI NIELETNICH w WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO – MAZURSKIM za rok 2009

I. Czyny zabronione przez ustawę Kodeks Karny.

a) Stan zagrożenia przestępczością nieletnich, dynamika przestępczości, udział czynów karalnych nieletnich w ogólnej liczbie przestępstw stwierdzonych:

W województwie warmińsko-mazurskim w roku 2009r. odnotowano dalszy spadek ogólnej liczby czynów karalnych nieletnich przestępstw. Osiągnięto wskaźnik dynamiki przestępczości nieletnich 78,7 (w 2008 r. 91,9% ,w 2007 roku 95,2 %). W 2009 roku nieletni popełnili **1971** czynów karalnych, tj. o 534 czynów mniej niż w roku 2008 (2505 czynów). Spadek przestępstw nieletnich wynika z coraz lepszego rozpoznania zagrożonych środowisk nieletnich przez policjantów, wzrostu świadomości prawnej nauczycieli oraz braku tolerancji dla negatywnych zachowań. Dobre rozpoznanie umożliwia wyznaczanie kierunków i podejmowanie właściwych działań zapobiegawczych.

Spadek liczby przestępstw – czynów karalnych nieletnich wystąpił na terenie 13 komend miejskich/powiatowych (tj. Elbląg, Olsztyn, Bartoszyce, Działdowo, Ełk, Giżycko, Kętrzyn, Mrągowo, Nidzica, Nowe Miasto Lubawskie, Ostróda, Pisz, Szczytno). Wzrost wystąpił w pozostałych 6 powiatach (Braniewo, Gołdap, Iława, Lidzbark Warmiński, Olecko, Węgorzewo).

Szczegóły zawiera poniższa tabela:

Jednostka Policji	Czyny karalne nieletnich			Przestępstwa stwierdzone w 2009 roku	% udział czynów karalnych nieletnich do ogółu przestępstw stwierdzonych	
	2008 rok	2009 rok	wzrost		2008 rok	2009 rok
			() spadek			
ELBLĄG	531	502	29	6278	9,8	8,0
OLSZTYN	569	357	212	8846	7,1	6,4
BARTOSZYCE	89	52	37	1148	6,7	7,8
BRANIEWO	49	55	6	1167	4,9	4,2
DZIAŁDOWO	65	46	19	1267	6,7	5,1
ELK	227	127	100	2584	6,7	8,8
GIŻYCKO	63	47	16	1521	6,8	4,1
GOŁDAP	55	75	20	643	6,6	8,6
IŁAWA	108	112	4	2420	3,5	4,5
KĘTRZYN	121	98	23	1535	8,7	7,9
LIDZBARK WARMIŃSKI	39	42	3	935	3,7	4,2
MRĄGOWO	58	36	22	1266	4,5	4,6
NIDZICA	28	17	11	835	9,0	3,4
NOWE MIASTO LUBAWSKIE	42	21	21	754	8,5	5,6
OLECKO	36	64	28	840	6,3	4,3
OSTRÓDA	170	131	39	3195	6,1	5,3
PISZ	44	43	1	1185	4,6	3,7
SZCZYTNO	183	112	71	1844	8,1	9,9
WĘGORZEWO	28	34	6	578	2,9	4,8
RAZEM	2505	1971	534	38841	6,4	5,1

W roku 2009 **wskaźnik udziału czynów karalnych nieletnich** do ogółu przestępstw również zmalał w porównaniu do roku ubiegłego i wynosi 5,1% (w 2008r. 6,4% , w 2007 r. – 6,1%). Wskaźnik równy lub niższy od ogólnego wojewódzkiego osiągnęło 8 jednostek, tj. Braniewo, Działdowo, Giżycko, Iława, Lidzbark Warmiński, Mrągowo, Nidzica, Olecko, Pisz, Węgorzewo (szczegóły zawiera tabela umieszczona wyżej). Największy udział czynów karalnych nieletnich do ogółu stwierdzonych przestępstw zanotowano w Szczytnie – 9,9% , następnie w Ełku – 8,6% i w Elblągu – 8,0% .

b) Kategorie przestępstw:

Nieletni wchodząc w konflikt z prawem głównie popełniają czyny o charakterze kryminalnym. W 2009 roku nieletni popełnili ich 1857, co stanowi 94,2% ogółu popełnionych przez nich czynów karalnych. W porównaniu do roku poprzedniego w 2009 roku nastąpił spadek przestępstw kryminalnych o 423 (w 2008 r. – 2280).

Poddając szczegółowej analizie przestępczość nieletnich zauważyć można, że **nieletni najczęściej popełniają przestępstwa w następujących kategoriach:**

- kradzież z włamaniem – 368 (w 2008 roku – 396)
- kradzież cudzej rzeczy – 325 (w 2008 roku – 462)
- uszkodzenie rzeczy – 204 (w 2008 roku – 187)
- ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii – 178 (w 2008 roku – 254)
- uszczerbek na zdrowiu – 160 (w 2008 roku – 184)
- rozbój, kradzież rozbójnicza i wymuszenie rozbójnicze – 111 (w 2008 roku – 120)
- bójka lub pobicie – 106 (w 2008 roku – 135)

Spadek wystąpił w kategoriach przestępstw:

- kradzież cudzej rzeczy – spadek o 137 czyny
- ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii – spadek o 76 czynów
- kradzież z włamaniem – spadek o 28 czynów
- bójka lub pobicie – spadek o 29 czyny
- uszczerbek na zdrowiu – spadek o 24 czynów
- rozbój, kradzież rozbójnicza i wymuszenie rozbójnicze – spadek o 9 czynów

Tendencję wzrostową stwierdzono jedynie w kategorii:

- uszkodzenie rzeczy – wzrost o 17 czynów

Analiza kategorii przestępczości w poszczególnych powiatach:

w kategorii **kradzież cudzej rzeczy** – w województwie nieletni najwięcej czynów nieletni popełnili w powiatach:

- Elblągu – 116 (w 2008 r. – 208, tj. nastąpił spadek o 92)
- Olsztynie – 60 (w 2008 r. – 80 tj. spadek o 20)
- Ostródzie – 21 (w 2008 r. – 21)
- Ełk – 21 (w 2008 r. – 18, tj. wzrost o 3)

W kategorii **kradzież z włamaniem** w województwie najwięcej czynów odnotowano w:

- Elblągu – 139 (w 2008 r. – 132 tj. spadek o 7)
- Olsztynie – 57 (w 2008 r. – 132, tj. spadek o 75)
- Iławie – 26 (w 2008 r. – 6 tj. wzrost o 20)

W kategorii **rozbój, kradzież rozbójnicza i wymuszenie rozbójnicze** najwięcej czynów nieletnich zarejestrowano w powiatach:

- Olsztynie – 32 (w 2008 r. – 35 tj. spadek o 3)
- Elblągu – 14 (w 2008 r. – 24 tj. spadek o 10)
- Szczytno – 25 (w 2008 r. – 6 tj. wzrost o 19)

W kategorii **bójka lub pobicie** nieletni najwięcej czynów popełnili w:

- Olsztynie – 16 (w 2008 r. – 29, tj. wzrost o 13)
- Elbląg – 12 (w 2008 r. –12)
- Ełk – 11 (w 2008 r. –5 , tj. wzrost o 6)

Szczegóły zawiera poniższa tabela:

KATEGORIE PRZESTĘPSTW		spadek/wzrost		2008 rok województwo																			
		0	2009 rok województwo	Elbląg	Olsztyn	Bartoszyce	Braniewo	Działdowo	Ełk	Giżycko	Gołdap	Iława	Kętrzyn	Lidzbark Warm.	Mragowo	Nidzica	Nowe Miasto Lub.	Olecko	Ostróda	Pisz	Szczytno	Węgorzewo	
Czyny o charakterze kryminalnym	czyn	423	2280	1857	489	344	49	39	45	122	46	72	95	92	33	32	17	18	61	127	42	101	33
	sprawcy	430	2234	1804	261	343	66	59	49	134	57	97	109	87	51	50	25	33	49	141	57	108	28
uszczerbek na zdrowiu	czyn	24	184	160	23	43	6	4	2	12	6	13	5	7	3	2	1	0	4	7	4	10	8
	sprawcy	26	169	143	23	32	6	4	2	11	5	14	6	6	3	3	1	0	4	6	4	9	4
uszkodzenie rzeczy	czyn	17	187	204	113	18	6	5	3	3	5	9	6	1	1	2	0	3	6	15	4	4	0
	sprawcy	43	215	172	23	42	3	10	5	7	8	10	13	2	5	3	2	4	6	11	6	12	0
Bójka lub pobicie	czyn	29	135	106	12	16	3	3	5	11	1	9	4	2	4	3	4	1	8	9	3	5	3
	sprawcy	64	346	282	28	50	9	9	13	24	6	23	11	11	12	9	6	2	14	16	7	20	12
Kradzież cudzej rzeczy	czyn	137	462	325	116	60	8	13	5	21	12	4	11	7	7	5	4	3	7	21	6	15	0
	sprawcy	102	452	350	62	71	19	15	6	29	12	7	17	10	11	10	4	6	3	29	17	18	4
Kradzież z włamaniem	czyn	28	396	368	139	57	3	3	14	17	3	12	26	10	2	4	2	3	14	23	7	15	14
	sprawcy	51	324	273	43	40	6	9	5	21	4	11	25	18	2	12	3	13	9	28	4	16	4
Rozbój, kradzież rozbójnicza i wymuszenie rozbójnicze	czyn	9	120	111	14	32	0	5	4	1	4	4	4	2	2	0	1	1	2	6	3	25	1
	sprawcy	23	152	129	26	34	0	6	6	1	9	10	4	3	4	0	5	1	1	7	4	7	1
Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii	czyn	76	254	178	36	43	6	2	0	14	1	5	14	28	0	6	1	0	3	11	4	4	0
	sprawcy	27	126	99	16	18	6	1	0	7	1	3	12	14	0	2	1	0	2	10	3	3	0

Analizując liczbę przestępstw popełnionych na terenie województwa, pod kątem udziału czynów karalnych nieletnich w poszczególnych kategoriach przestępczości, zauważyć można że jest on największy w :

- Uszczerbek na zdrowiu – 23,1% (w 2008 r. 23,9%),
- Przestępstwa rozbójnicze – 18,3% (w 2008r. 19,0%)
- Bójka lub pobicie – 17,2% (w roku 2008r. 19,7%)

Szczegóły dotyczące wysokości wskaźnika udziału czynów karalnych nieletnich do ogółu przestępczości w podziale poszczególne kategorie, w poszczególnych powiatach zawiera poniższa tabela:

KATEGORIE PRZESTĘPSTW		województwo 2008 rok	województwo 2009 rok	Elbląg	Olsztyn	Bartoszyce	Braniewo	Działdowo	Elk	Gizycko	Goldap	Iława	Kętrzyn	Lidzbark Warm.	Mrągowo	Nidzica	Nowe Miasto Lub.	Olecko	Ostróda	Pisz	Szczytno	Węgorzewo
Czyny o charakterze kryminalnym	czyn karalny	2280	1857	489	344	49	39	45	122	46	72	95	92	33	32	17	18	61	127	42	101	33
	WSKAŹNIK UDZIAŁU	5,8	7,3	11,4	5,3	6,3	7,0	5,7	7,0	5,0	18,4	6,7	10,3	5,4	4,0	3,8	4,0	11,8	5,9	6,0	8,2	9,8
uszczerbek na zdrowiu	czyn karalny	184	160	23	43	6	4	2	12	6	13	5	7	3	2	1	0	4	7	4	10	8
	WSKAŹNIK UDZIAŁU	23,9	23,1	22,1	29,5	19,4	13,8	5,7	48,0	17,1	48,1	16,1	21,2	13,0	20,0	7,1	0,0	16,0	20,0	16,0	27,8	57,1
uszkodzenie rzeczy	czyn karalny	187	204	113	18	6	5	3	3	5	9	6	1	1	2	0	3	6	15	4	4	0
	WSKAŹNIK UDZIAŁU	6,8	7,3	16,9	2,5	5,6	8,8	4,3	1,8	5,7	24,3	6,8	1,1	2,0	2,2	0,0	7,5	10,2	8,7	6,7	2,7	0,0
Bójka lub pobicie	czyn karalny	135	106	12	16	3	3	5	11	1	9	4	2	4	3	4	1	8	9	3	5	3
	WSKAŹNIK UDZIAŁU	19,7	17,2	19,4	13,3	17,6	16,7	45,5	28,2	7,7	33,3	8,3	11,8	21,1	16,7	18,2	20,0	32,0	10,2	16,7	13,5	21,4
Kradzież cudzej rzeczy	czyn karalny	462	325	116	60	8	13	5	21	12	4	11	7	7	5	4	3	7	21	6	15	0
	WSKAŹNIK UDZIAŁU	7,1	5,0	11,1	3,0	5,2	12,1	2,7	6,1	4,3	6,0	3,7	4,0	5,3	2,2	3,0	2,7	5,4	4,3	3,0	3,9	0,0
Kradzież z włamaniem	czyn karalny	396	368	139	57	3	3	14	17	3	12	26	10	2	4	2	3	14	23	7	15	14
	WSKAŹNIK UDZIAŁU	9,4	7,9	17,4	4,5	2,5	4,8	10,3	5,1	1,7	19,0	12,4	5,3	1,6	3,1	2,6	4,1	14,6	6,1	5,5	7,2	19,7
Rozbój, kradzież rozbójnicza i wymuszenie rozbójnicze	czyn karalny	120	111	14	32	0	5	4	1	4	4	4	2	2	0	1	1	2	6	3	25	1
	WSKAŹNIK UDZIAŁU	19,0	18,3	15,4	15,6	0,0	45,5	28,6	6,3	14,3	50,0	20,0	8,7	10,0	0,0	9,1	16,7	22,2	12,2	18,8	59,5	50,0
Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii	czyn karalny	254	178	36	43	6	2	0	14	1	5	14	28	0	6	1	0	3	11	4	4	0
	WSKAŹNIK UDZIAŁU	15,1	10,2	8,5	12,6	18,2	15,4	0,0	11,4	2,1	10,4	11,0	28,0	0,0	9,2	14,3	0,0	10,7	7,3	14,8	7,5	0,0

c) Geografia przestępczości nieletnich:

W województwie warmińsko – mazurskim w 2009r. nieletni popełnili 1971 przestępstw (w 2008r.2505) większość z nich dopuścili się **na terenie miast 1463 (w 2008r. – 1927)**, co stanowi 74,2% (w 2008 r. – 76,9% . Jak wynika z przedstawionych liczb, nieletni popełniają czyny karalne głównie na terenach miejskich. Analizując dane zawarte w poniższej tabeli pod kątem skali przestępczości zauważyć można, że w roku 2009 wzrosła w większości analizowanych kategorii liczba przestępstw popełnionych na terenach wiejskich. I tak procentowo na terenach wiejskich w porównaniu do roku uprzedniego nastąpił wzrost przestępstw w kategoriach:

- rozbój, kradzież rozbójnicza i wymuszenie rozbójnicze – 38,7% (w 2008 roku – 19,2%)
- kradzież z włamaniem – 33,7% ogółu przestępstw nieletnich (w 2008 roku – 29,3%)
- kradzież cudzej rzeczy – 24,3% (w 2008 roku – 22,0%)
- uszczerbek na zdrowiu – 23,8% (w 2008 roku – 27,2%)
- ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii – 22,5% (w 2008 roku – 13%)
- bójka lub pobicie – 17,9% (w 2008 roku – 15,6%)

Szczegóły zawiera poniższa tabela:

miejsce popełnienia	czyny karalne nieletnich															
	ogółem		Czyny o charakterze kryminalnym		uszczerbek na zdrowiu		Bójka lub pobicie		Kradzież cudzej rzeczy		Kradzież z włamaniem		ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii		Rozbój, kradzież rozbójnicza i wymuszenie rozbójnicze	
	2008r.	2009	2008r.	2009	2008r.	2009	2008r.	2009	2008r.	2009	2008r.	2009	2008r.	2009	2008r.	2009
województwo	2505	1971	2280	1857	184	160	135	106	462	325	396	368	254	178	120	111
miasto	1927	1463	1748	1401	134	122	114	87	356	246	280	244	221	138	97	68
% udział	76,9	74,2	76,7	75,4	72,8	76,3	84,4	82,1	77,1	75,7	70,7	66,3	87,0	77,5	80,8	61,3

d) Charakterystyka nieletnich sprawców:

W 2009 roku nastąpił dalszy **spadek liczby** nieletnich sprawców czynów karalnych. W kolizję z prawem weszło 1902 nieletnich (w 2008r. 2387, w 2007 r. 2570), to jest o 485 mniej niż w roku ubiegłym. Wśród ogółu podejrzanych nieletni sprawcy stanowili 4,9% (w 2008r. 9,8% ,w 2007r. 10%).

Najwięcej nieletnich sprawców ujawniono w:

- Olsztynie –358 (w 2008 r. 513)
- Elblągu – 271 (w 2008 r. 361)
- Ostródzie – 145 (w 2008 r. 203)

Wzrost liczby nieletnich sprawców zarejestrowano w 4 jednostkach terenowych: w Gołdapi (35), w Braniewie (o13), Mrągowie (2), Nowe Miasto Lubawskie (o 3) .

W pozostałych 17 jednostkach utrzymano na poziomie roku uprzedniego lub nastąpił spadek liczby nieletnich sprawców przestępstw.

Najwyższy **spadek liczby** ujawnionych nieletnich sprawców czynów karalnych odnotowano w:

- Olsztynie – o 155
- Elblągu – o 90
- Szczytnie – o 64

Ogólno wojewódzki wskaźnik udziału osób nieletnich sprawców czynów karalnych do ogółu osób podejrzanych o popełnienie przestępstwa wynosi 4,9% (w 2008r. 9,8%). Najwyższy wskaźnik odnotowano w:

- Gołdapi – 15,6% (w 2008r.12%)
- Olecku – 6,3% – 12,8% (w 2008r. – 9,2%)

Powyższe zagadnienie w rozbiciu na poszczególne powiaty obrazuje poniższa tabela:

Jednostka Policji	Osoby nieletnie			Osoby podejrzane w 2009 roku	% udział osób nieletnich do ogółu podejrzanych	
	2008 rok	2009 rok	() wzrost () spadek		2008 rok	2009 rok
ELBLĄG	361	271	90	6278	12,4	4,3
OLSZTYN	513	358	155	8846	11,3	4,0
BARTOSZYCE	71	69	2	1148	8,5	6,0
BRANIEWO	57	70	13	1167	6,7	6,0
DZIAŁDOWO	78	51	27	1267	8,7	4,0
ELK	159	139	20	2584	10,4	5,4
GIŻYCKO	86	59	27	1521	7,8	3,9
GOLDAP	65	100	35	643	12,0	15,6
IŁAWA	155	119	36	2420	8,9	4,9
KĘTRZYN	124	93	31	1535	10,2	6,1
LIDZBARK WARMIŃSKI	61	57	4	935	8,1	6,1
MRAĞOWO	54	56	2	1266	6,4	4,4
NIDZICA	37	25	12	835	6,8	3,0
NOWE MIASTO LUB.	33	36	3	754	5,7	4,8
OLECKO	58	53	5	840	9,2	6,3
OSTRÓDA	203	145	58	3195	10,2	4,5
PISZ	65	58	7	1185	7,2	4,9
SZCZYTNO	178	114	64	1844	12,8	6,2
WĘGORZEWO	29	29	0	578	6,1	5,0
RAZEM	2387	1902	485	38841	9,8	4,9

Z analizy poszczególnych kategorii przestępczości pod kątem liczby osób nieletnich popełniających czyny karalne, do ogółu osób podejrzanych, wynika iż nieletni stanowią największą część wśród sprawców:

- Uszczerbek na zdrowiu – 28,5%
- Bójka lub pobicie – 24,5%
- Rozbój, kradzież rozb. I wymuszenie rozb. – 23,4%

Szczegóły zawiera poniższa tabela:

Kategorie przestępstw		województwo	Elbląg	Olsztyn	Bartoszyce	Braniewo	Działdowo	Elk	Giżycko	Goldap	Ilawa	Kętrzyn	Lidzbark Warm.	Mragowo	Nidzica	Łub. Nowe Miasto	Olecko	Ostróda	Pisz	Szczytno	Węgorzewo
		NIELETNI SPRAWCY	WSKAŹNIK UDZIAŁU	NIELETNI SPRAWCY	WSKAŹNIK UDZIAŁU	NIELETNI SPRAWCY	WSKAŹNIK UDZIAŁU	NIELETNI SPRAWCY	WSKAŹNIK UDZIAŁU	NIELETNI SPRAWCY	WSKAŹNIK UDZIAŁU	NIELETNI SPRAWCY	WSKAŹNIK UDZIAŁU	NIELETNI SPRAWCY	WSKAŹNIK UDZIAŁU	NIELETNI SPRAWCY	WSKAŹNIK UDZIAŁU	NIELETNI SPRAWCY	WSKAŹNIK UDZIAŁU	NIELETNI SPRAWCY	WSKAŹNIK UDZIAŁU
Czyny o charakterze kryminalnym	NIELETNI SPRAWCY	1804	261	343	66	59	49	134	57	97	109	87	51	50	25	33	49	141	57	108	28
	WSKAŹNIK UDZIAŁU	14,4	14,7	14,3	15,8	15,0	10,8	13,0	13,1	27,1	12,3	19,2	15,5	14,7	10,5	11,7	16,0	11,3	12,9	20,0	15,0
uszczerbek na zdrowiu	NIELETNI SPRAWCY	143	23	32	6	4	2	11	5	14	6	6	3	3	1	0	4	6	4	9	4
	WSKAŹNIK UDZIAŁU	28,5	32,9	34,8	31,6	19,0	7,1	52,4	20,0	51,9	22,2	27,3	20,0	33,3	6,7	0,0	22,2	23,1	18,2	42,9	44,4
uszkodzenie rzeczy	NIELETNI SPRAWCY	172	23	42	3	10	5	7	8	10	13	2	5	3	2	4	6	11	6	12	0
	WSKAŹNIK UDZIAŁU	20,4	17,7	24,1	9,4	30,3	13,5	10,3	24,2	35,7	31,0	13,3	19,2	13,6	12,5	30,8	21,4	17,2	23,1	25,5	0,0
Bójka lub pobicie	NIELETNI SPRAWCY	282	28	50	9	9	13	24	6	23	11	11	12	9	6	2	14	16	7	20	12
	WSKAŹNIK UDZIAŁU	24,5	26,7	26,0	28,1	20,0	44,8	29,6	23,1	34,3	10,7	28,9	27,3	33,3	13,6	28,6	27,5	12,4	17,1	30,3	46,2
Kradzież cudzej rzeczy	NIELETNI SPRAWCY	350	62	71	19	15	6	29	12	7	17	10	11	10	4	6	3	29	17	18	4
	WSKAŹNIK UDZIAŁU	18,0	21,1	17,2	25,0	25,0	11,8	17,5	16,7	20,0	17,0	15,6	23,4	21,3	12,5	15,4	6,5	14,2	18,9	22,0	16,0
Kradzież z włamaniem	NIELETNI SPRAWCY	273	43	40	6	9	5	21	4	11	25	18	2	12	3	13	9	28	4	16	4
	WSKAŹNIK UDZIAŁU	22,4	26,4	16,1	16,2	20,5	16,7	18,4	12,9	23,4	35,7	30,0	7,1	33,3	23,1	36,1	31,0	23,7	9,8	34,0	15,4
Rozbój, kradzież rozbójnicza i wymuszenie rozbójnicze	NIELETNI SPRAWCY	129	26	34	0	6	6	1	9	10	4	3	4	0	5	1	1	7	4	7	1
	WSKAŹNIK UDZIAŁU	23,4	28,6	27,6	0,0	42,9	31,6	3,6	28,1	76,9	17,4	15,8	17,4	0,0	19,2	11,1	12,5	12,3	16,7	50,0	100,0
Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii	NIELETNI SPRAWCY	99	16	18	6	1	0	7	1	3	12	14	0	2	1	0	2	10	3	3	0
	WSKAŹNIK UDZIAŁU	10,7	10,0	9,5	26,1	16,7		10,1	2,4	11,1	11,9	30,4	0,0	7,1	25,0	0,0	13,3	11,6	15,8	8,1	

Wiek i płeć sprawców:

- 1902 nieletnich w wieku od 13 do 17 lat popełniło czyny karalne (w 2008r. 2387 , w2007 roku –2570)
- wśród sprawców było 236 dziewcząt (w2008r. - 348, 2007 roku –220), co stanowi 12,4% ogółu nieletnich sprawców (w 2008r. - 14,5% , 2007 roku - 8,6%).

Analizując dane statystyczne w poszczególnych kategoriach przestępczości pod kątem udziału w nich dziewcząt, zauważyć można że najczęściej popełniają one przestępstwa :

uszczerbek na zdrowiu – 29 tj. 20,3% (w 2008r. 24 tj. 14,2%)

kradzież rzeczy – 59 tj., 16,8% (w 2008r. 67 tj. 14,8%)

bójki lub pobicie –38 tj. 13,5% (w 2008r. 63 – tj.18,2%)

kradzież z włamaniem – 21 tj. 7,6% (w 2008r. 13 tj. 4%)

ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii – 7 tj. 7% (w 2008r. 19 tj. 15,1%)

przestępstwa rozbójnicze – 3 tj.20,3% (w 2008r. 17 tj. 11,2%)

Większą część, bo 73% nieletni popełnili czyny karalne działając indywidualnie, a mianowicie:

- indywidualnie – 1440 (w 2008 r. 1807)
- przez dwie osoby – 272 (w 2008 r. – 444)
- w grupie – 259 (w 2008 r. – 254)

Dodatkowe informacje o podejrzanych nieletnich:

- uczyło się – 1848 (w 2008 roku – 2317)
- nie uczyło się – 31 (w 2008 roku – 33)
- karalność: za podobne – 117 (w 2008 r. – 138)
za inne – 44 (w 2008 r. – 78)
- pod wpływem alkoholu – 125 (w 2008 r. – 212).
- pod wpływem narkotyku – 1 (w 2008 r. – 1).

e) Demoralizacja - popełnienie czynów zabronionych przez Kodeks Karny.

W 2009 roku **150 osób do lat 13** popełniło **71** czynów. W porównaniu do roku poprzedniego nastąpił spadek o 71 liczby osób nieletnich, które weszły w konflikt z prawem (w w roku 2008r. 221) oraz spadek o 84 liczby popełnianych przez nich czynów zabronionych (w 2008 r. – 155czynów).

Najwięcej sprawców nieletnich odnotowano w kategoriach:

- bójka lub pobicie – 34 sprawców
- Kradzież rzeczy – 32 sprawców
- Kradzież z włamaniem – 21sprawców
- uszkodzenie rzeczy –11 sprawców
- uszczerbek na zdrowiu – 11 sprawców
- rozbój i wymuszenie rozb. 16 sprawców

Nieletni z tej grupy wiekowej najczęściej popełniali czyny zabronione w kategoriach:

- Kradzież rzeczy – 19 spadek o 22 czyny (w 2008 r. – 41)
- Kradzież z włamaniem – 6 spadek o 22 czyny (w 2008 r. – 28)
- uszkodzenie rzeczy –10 spadek o 11 czynów (w 2008 r. – 21)
- uszczerbek na zdrowiu – 7 spadek o 2 czyny (w 2008 r. – 9)

II. Czyny zabronione przez ustawę Kodeks Wykroczeń.

a) Czyny karalne

W 2009 roku nieletni byli sprawcami 1028 wykroczeń, co stanowiło 0,34% ogółu popełnionych wszystkich wykroczeń na terenie naszego województwa.

Do najczęściej popełnianych przez nieletnich w roku 2009 wykroczeń należą:

- Kradzież cudzej rzeczy – 752
- Uszkodzenie cudzej rzeczy – 80
- Zakłócanie spokoju i porządku publicznego 117, w tym 55 czynów miało charakter chuligański, bądź sprawca był pod wpływem alkoholu.

Od sierpnia 2009 roku pojawiła się możliwość analizowania i monitorowania wykroczeń dzięki wprowadzonemu programowi eRSOW. Zgodnie z §1 *ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich* osoby nieletnie ponoszą odpowiedzialność prawną za ściśle określone wykroczenia, jest ich 11. I tak w okresie 4 mcy 2009 r. nieletni byli sprawcami czynów karalnych:

- art.51 KW – 25, z czego 14 czynów miało charakter chuligański lub nieletni był pod wpływem alkoholu.
- art. 75 KW – 4
- art.85 KW – 2
- art.87 KW – 5
- art. 119 KW - **309**
- art. 122 KW – 3
- art.140 KW – 40
- art.143KW – 1

Najczęściej nieletni byli sprawcami wykroczenia z art. 119 czyli kradzież, przywłaszczenie cudzej rzeczy ruchomej:

- Sklepowe – 234
- Telefony komórkowe – 21
- Pieniądze – 10
- Szkoły – 8 (pieniądze – 4, książek – 3, słodycze – 1)
- Paliwo – 1
- Inne - 38

b) Demoralizacja

Popęlnianie przez nieletnich w wieku do 13 lat, czynów zabronionych przez Kodeks Wykroczeń oraz innych niż wymienionych w ustawie o postępowaniu w sprawach nieletnich jest objawem demoralizacji.

W ciągu 4 miesięcy 2009 roku nieletni dopuścili się 206 czynów. Najczęściej nieletni naruszali przepisy;

- art.119 KW- 57
- art.86 k- 31
- art.43 ust 1 - ustawy o wychowaniu w trzeźwości ... - 25
- art.51KW – 10
- art.121KW- 9
- art.124 KW- 8
- art.107 KW – 4

Kradzieże i przywłaszczenie cudzego mienia ruchomego to najczęściej popełniane czyny zabronione przez nieletnich, należy podkreślić ,że czynów tych dopuściły się osoby poniżej 13 roku życia – 57, z czego:

- Sklepowe – 42
- Telefony komórkowe – 3

- Pieniądze – 3
- Szkoły – 1
- Paliwo – 1
- Inne – 9

W dalszej kolejności czynów zabronionych przez Kodeks Wykroczeń znajdują się spowodowanie zagrożenia w ruchu drogowym (31) i spożywanie alkoholu w miejscu niedozwolonym (25).

Podsumowanie:

Na podstawie powyższego materiału zauważyć można, że w naszym województwie największy problem stanowią:

- 1) **kradzieże z włamaniem** – należą do najczęściej popełnianej kategorii przestępstw przez nieletnich. W 2009r nieletni najczęściej włamywali się do altanek na ogrodach działkowych (105), budynków mieszkalnych (90), Komórek i piwnic (27). Najwięcej sprawców kradzieży z włamaniem ujawniono na terenie działania **KMP w Elblągu, KMP w Olsztynie i KPP Ostródzie**.
- 2) **kradzieże cudzej rzeczy**. W 2009 roku nieletni naruszyli przepis:
 - art. 278 KK – 382, w tym jako:
 - czyn karalny – 350,
 - czyn zabroniony (sprawca poniżej 13 lat) – 32
 - art.119 KW – 366, w tym jako:
 - czyn karalny– 309
 - czyn zabroniony (sprawca poniżej 13 lat) - 57

Miejscami, w którym nieletni najczęściej dopuszczają się tych czynów karalnych - przestępstw to budynki mieszkalne, szkoły placówki i handlowe. Przedmiotem zaboru są telefony komórkowe (57), monety (33), rowery (19), wyroby odzieżowe (14), sprzęt RTV, muzyczny (14).

Natomiast spośród czynów karalnych – wykroczeń z art. 119 KW nieletni najczęściej dopuszczają się kradzieży sklepowych – 234. Stanowią one 76% wszystkich kradzieży. Nieletni najczęściej kradną drobne mienie o wartości do 25 złotych (189 nieletnich tj. 81% ogółu kradzieży sklepowych) są to słodycze w postaci batoników, ciasteczek. Kradzieży mienia o wartości wyższej dopuściło się 45 nieletnich, przy czym najczęściej (bo w 36 przypadkach) wartość przywłaszczonego przez nich mienia nie przekraczała 100 złotych. Wiek sprawców kradzieży sklepowych kształtuje się następująco:

- 99 sprawców w wieku 13 lat
- 61 sprawców w wieku 15 lat
- 46 w wieku 16 lat
- 51 sprawców w wieku 14 lat
- 7 sprawców którzy nie ukończyli 17 lat

W roku 2009 najwięcej kradzieży sklepowych dopuścili się nieletni w KMP Olsztyn (36), KPP Iława (32), KPP Ostróda (29), KPP Węgorzewo (24).

Niepokojące jest to iż podobnych czynów dopuszczają się dzieci młodsze tj. do 13r.ż. Najwięcej kradzieży – przestępstw nieletni popełnili Na terenie działania: **KMP Elbląg, KMP Olsztyn, KPP Ostróda, KPP Elk**. Analizy czynów karalnych – wykroczeń w poszczególnych jednostkach nie dokonywano.

- 3) **Zachowania agresywne, przemoc**, których między innymi przejawami są przestępstwa takie jak: uszczerbek na zdrowiu, bójka lub pobicie i przestępstwa rozbójnicze. Najwięcej sprawców tych przestępstw odnotowano w **KMP w Olsztynie** (116), w **KMP Elblągu** (77), KPP w **Goldapi**(47).

Celem ograniczenia przestępczości i demoralizacji nieletnich podjąć należy działania analityczne, zapobiegawcze i profilaktyczne, mające na celu zminimalizowanie liczby popełnianych czynów w tych dwóch kategoriach.

Wnioski:

- 1) Dokonać analizy wskazanych czynów celem ukierunkowania planowanych działań zapobiegawczych.
- 2) Na bieżąco monitorować stan przestępczości nieletnich pod kątem podjęcia działań zapobiegawczych.

Opracowała:
kom. Małgorzata Bojarowska

Wnoszę o zatwierdzenie:

EKSPERT
WYDZIAŁU PREWENCJI i RUCHU DROGOWEGO
KWP w OLSZTYNIE
podinsp. Mirosław Dziegielewski